

Morfine (Fabels en feiten)

Inleiding

Uw arts gaat u behandelen met morfine om uw pijn onder controle te krijgen. Het gebruik van morfine kan bij u, uw familie of anderen in uw naaste omgeving, wellicht een aantal vragen oproepen. Deze folder is bedoeld om die vragen te beantwoorden en om de fabels en feiten over morfine te scheiden.

De functie van pijn

In het algemeen is pijn een belangrijk signaal. Het waarschuwt ons dat iets niet in orde is in ons lichaam.

Bij hevige pijn is goede pijnbestrijding belangrijk. Langdurige ernstige pijn is goed te bestrijden met medicijnen. Morfine neemt een belangrijke plaats in als pijnstillert. Het is niet alleen een krachtig middel, maar er is ook heel veel ervaring mee opgedaan. Er zijn al miljoenen patiënten mee behandeld. Toch bestaan er nog veel fabels over het gebruik van morfine in de zorg.

Fabels en feiten over morfine:

Over morfine bestaan tal van fabels die we voor u proberen te ontzenuwen.

Fabel: Morfine als pijnstillert is verslavend.

Feiten: De arts schrijft de morfine dosering voor. De hoeveelheid morfine die u krijgt, wordt op het lichaam afgestemd en toegediend op basis van de pijnklachten. Zoals bij bijna ieder geneesmiddel dat langdurig wordt gebruikt, went het lichaam na verloop van tijd aan morfine. Op zich kan dat geen kwaad. Alleen als het langdurig gebruik van morfine plotseling wordt gestaakt dan kan dit ontwenningsverschijnselen veroorzaken.

Deze verschijnselen zijn te verhelpen door de dosering geleidelijk te verlagen.

Bij de postoperatieve acute pijnbestrijding wordt er bijna altijd kortdurend gebruik gemaakt van morfine. Dit heeft geen verslavend effect. Neemt de pijn toe, dan heeft u meer morfine nodig, maar ook aan veel morfine raakt u niet verslaafd!

Fabel: Van morfine heb je steeds meer nodig.

Feiten: Zoals u eerder hebt gelezen, is de kans op verslaving aan morfine zeer gering. De reden dat de dosering van morfine zo nu en dan wordt aangepast, is omdat de hoeveelheid pijn toeneemt. Er is dan meer morfine nodig om de pijn te stillen. Daarbij is het goed om te weten dat de dosering van morfine in principe geen bovengrens heeft. Er zijn mensen die het honderdvoudige van de dosering waarmee ze ooit zijn gestart, krijgen toegediend. Verdwijnt de oorzaak van de pijn, dan verdwijnt ook de behoefte aan morfine en wordt het gebruik ervan geleidelijk afgebouwd.

Fabel: Morfine is het laatste redmiddel.

Feiten: Als na het toedienen van morfine-tabletten de pijn niet minder wordt, dan zijn er nog genoeg andere mogelijkheden. Zo kan morfine ook via een infuus worden toegediend of er wordt besloten om over te stappen op andere morfineachtige stof.

Fabel: Morfine heeft veel bijwerkingen.

Feiten: Net als bij ieder ander geneesmiddel kunnen bij het gebruik van morfine ook bijwerkingen optreden. Het menselijk

lichaam is uniek en ieder lichaam reageert anders op morfine. Zo kan de ene persoon direct na het gebruik van morfine méér last hebben van misselijkheid, duizeligheid, sufheid en/of jeuk dan een ander. In de loop van de behandeling verdwijnen echter bij de meeste mensen deze bijwerkingen.

Een ander neveneffect van morfine is verminderde werking van darmen, waardoor verstopping kan ontstaan. Dit treedt meestal op bij langdurig gebruik van morfine. In die situatie zal uw arts een recept voor een laxerend middel voorschrijven.

Als u toch veel last van bovengenoemde bijwerkingen blijft houden, dan kan uw arts hiertegen een ander middel voorschrijven.

Fabel: *Morfine is alleen bij kanker geschikt*

Feiten: Ongeveer 25% van de morfine wordt gebruikt door patiënten met langdurige, niet door kanker veroorzaakte, pijn. Morfine kan dus jaren achtereen als pijnstillers worden gebruikt en niet alleen in het eindstadium van kanker. Ook de veronderstelling dat morfine dan levensbekortend werkt is onjuist.

Belangrijk:

Informeer uw arts volledig over de effecten van het gebruik van morfine bij u.

Het is belangrijk dat uw arts weet of een bepaalde dosering de klachten wegneemt.

Wees dus eerlijk en open tegen uw arts en vertel het als u nog klachten heeft.

Morfine kan pijn en kortademigheid voor het grootste deel onderdrukken en beheersbaar maken, maar daarbij heeft uw arts wel uw informatie nodig.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze fabels en feiten vragen over het gebruik van morfine, stelt u die dan gerust aan de arts of pijnverpleegkundige.

Ook kunt u bellen met de speciale pijnverpleegkundigen via telefoonnummer (0182) 50 50 50, vraag toestel 3275 of 3276. Zij zijn te bereiken op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag tussen 9.00 en 10.30 uur.

Voor informatie over het ziekenhuis kunt u terecht op onze internetsite: www.ghz.nl. Ook kunt u bellen naar het algemene informatienummer (0182) 50 50 50.

Colofon

uitgave : Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie : Marketing & Communicatie
oktober 2018
04.01.035